

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

AEC เป็นการพัฒนามาจากการเป็น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีประเทศผู้ก่อตั้งแรกเริ่ม 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี 2527 บรูไน ก็ได้เข้าเป็นสมาชิก ตามด้วย 2538 เวียดนาม ก็เข้าร่วมเป็นสมาชิก ต่อมา 2540 ลาวและพม่า เข้าร่วม และปี 2542 กัมพูชา ก็ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ มีประชากร รวมกันประมาณมากกว่า 500 ล้านคน

สำหรับเสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี 2558 เป็นไปเพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ อย่างเสรี และเงินทุนที่เสรีขึ้น ต่อมาในปี 2550 อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้าน ต่าง ๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินมาตรการต่างๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้า โดยในอนาคต AEC จะเป็นอาเซียน+3 โดยจะเพิ่มประเทศ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย และต่อไปก็จะมีการเจรจา อาเซียน+6 จะมีประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ อินเดีย ต่อไป (องค์ความรู้ประชาคมอาเซียน, www.thai-aec.com)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จึงเป็นการจัดสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เป็นตลาด และฐานผลิตเดียวที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ดังนั้นการรวมกลุ่มประเทศเปลี่ยนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดผลกระทบด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงาน โดยจะมีการถ่ายเทแรงงานฝีมือเพื่อให้สามารถทำงานในประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้น แม้ว่าหลายคนจะยังไม่เคยทราบว่าอาชีพที่มีโอกาสเป็นที่สนใจเมื่อถึงเวลาที่จะเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคืออะไร แต่อาชีพอิสระที่ได้มาตรฐานได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที ไม่มีการปิดกั้น ตามที่ได้ตกลงไว้ ก็คือ แพทย์ พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร ช่างสำรวจ ทันตแพทย์ ซึ่งภาษาที่จำเป็นในการสื่อสารคือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งนักศึกษา และผู้ที่ต้องการหางานทำจำเป็นต้องตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก เมื่อเรียนจบปริญญาตรี ต้องใช้องค์ความรู้ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะต้องเรียนรู้ และมีทักษะในการใช้งานในภาษาอังกฤษ รู้ภาษาจีน รู้ประวัติศาสตร์

และรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีด้วย นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งอาชีพที่กำลังอยู่ในขั้นตอนของการเสนอ ข้อตกลงร่วมกัน คือ **บุคลากรวิชาชีพทางการท่องเที่ยว**

ในช่วงเวลาทั้งในปัจจุบันและจากนี้ไปประชาชนของกลุ่มประเทศ AEC ต่างก็ได้เห็นถึงความพยายามที่จะผลักดันและสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็งเพื่อพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ทุกคนภายในประเทศควรจะต้องตระหนักถึงการเกิด AEC และเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพื่อเปิดรับโอกาสอย่างเต็มที่ (นักศึกษาจบใหม่กับสิ่งที่เป็นไปได้ใน AEC, กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

ความเข้าใจเจตนารมณ์ของ AEC Blueprint สำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือโดยเสรีคือ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้าการลงทุนเสรี 4 ประการ ได้แก่ การค้าเสรี การบริการเสรี การลงทุนเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรี โดยการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะต้องมีกฎ กติกา ที่ต้องปฏิบัติซึ่งทำให้มองไม่ชัดว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือภายใต้กรอบอาเซียนมีความได้เปรียบการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศที่เป็นอยู่อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมื่อประเทศไทยและอาเซียนมีความตกลงทางการค้ากับประเทศอื่นๆ อีกเกือบทั่วโลก

ดังเป็นที่ยอมรับกันในโลกปัจจุบันซึ่งเราเรียกกันว่า โลกาภิวัตน์ ถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมโลกมากมาย อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเทคโนโลยีนั้น นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาชีพที่สำคัญอย่างยิ่ง และเป็นแรงงานฝีมือที่ยังทวีความมีบทบาทเมื่อการเปิด AEC ดำเนินการ โดยเป็นหนึ่งในสาขาวิชาชีพที่ได้มีการทำความเข้าใจที่สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศกลุ่ม AEC ได้ ขณะเดียวกันประเทศไทยเองก็จำเป็นต้องใช้กำลังของบุคลากรกลุ่มนี้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของการแข่งขันให้เจริญรุดหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งภาคอุตสาหกรรมถือเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหวังว่าผลการศึกษาที่ได้รับจากงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการสะท้อนถึงความคิดเห็นที่มีต่อการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาที่กำลังจะมีอาชีพอยู่ในแวดวงของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทางวิชาการควรจะได้รับทราบเพื่อปรับแนวทางให้สอดคล้องกับการศึกษา และแนวทางในการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อการปรับตัว และสามารถรับรู้ในข้อเท็จจริงที่กำลังจะเกิดขึ้น ในลักษณะสร้างสรรค์อันเป็นผลจากการที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก็ย่อมเป็นประโยชน์แก่ทั้งตัวนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนสังคมและประเทศชาติในที่สุดนั่นเอง ทั้งนี้ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์กลุ่มดังกล่าวถือเป็นตัวแทนกลุ่มหนึ่งที่จะต้องรีบเร่งเรียนรู้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นพวกเขาก็จำเป็นต้องมีความรอบรู้ในสิ่งที่ตนเองจะต้องเผชิญ และปรับตัว เสริมสร้างจนสามารถตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานที่ตนเองจะต้องปฏิบัติในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติที่มีต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่เรียน ภูมิลำเนาเดิม เป้าหมายหลังเรียนจบปริญญาตรี เป้าหมายด้านสถานที่ในการประกอบอาชีพ การเคยไปในประเทศกลุ่มอาเซียน ความสามารถทางภาษาอังกฤษ การเตรียมตัวเพื่อสร้างความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน AEC ระดับความเห็นด้วยต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ AEC และความรู้ด้าน AEC

1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบระดับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่เรียน ภูมิลำเนาเดิม เป้าหมายหลังเรียนจบปริญญาตรี เป้าหมายด้านสถานที่ในการประกอบอาชีพ การเคยไปในประเทศกลุ่มอาเซียน ความสามารถทางภาษาอังกฤษ การเตรียมตัวเพื่อสร้างความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน AEC ระดับความเห็นด้วยต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ AEC ความรู้ด้าน AEC และทัศนคติที่มีต่อการเปิด AEC

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานหลักที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 2 นักศึกษาที่มีชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 3 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 4 นักศึกษาที่มีเป้าหมายหลังเรียนจบปริญญาตรีต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

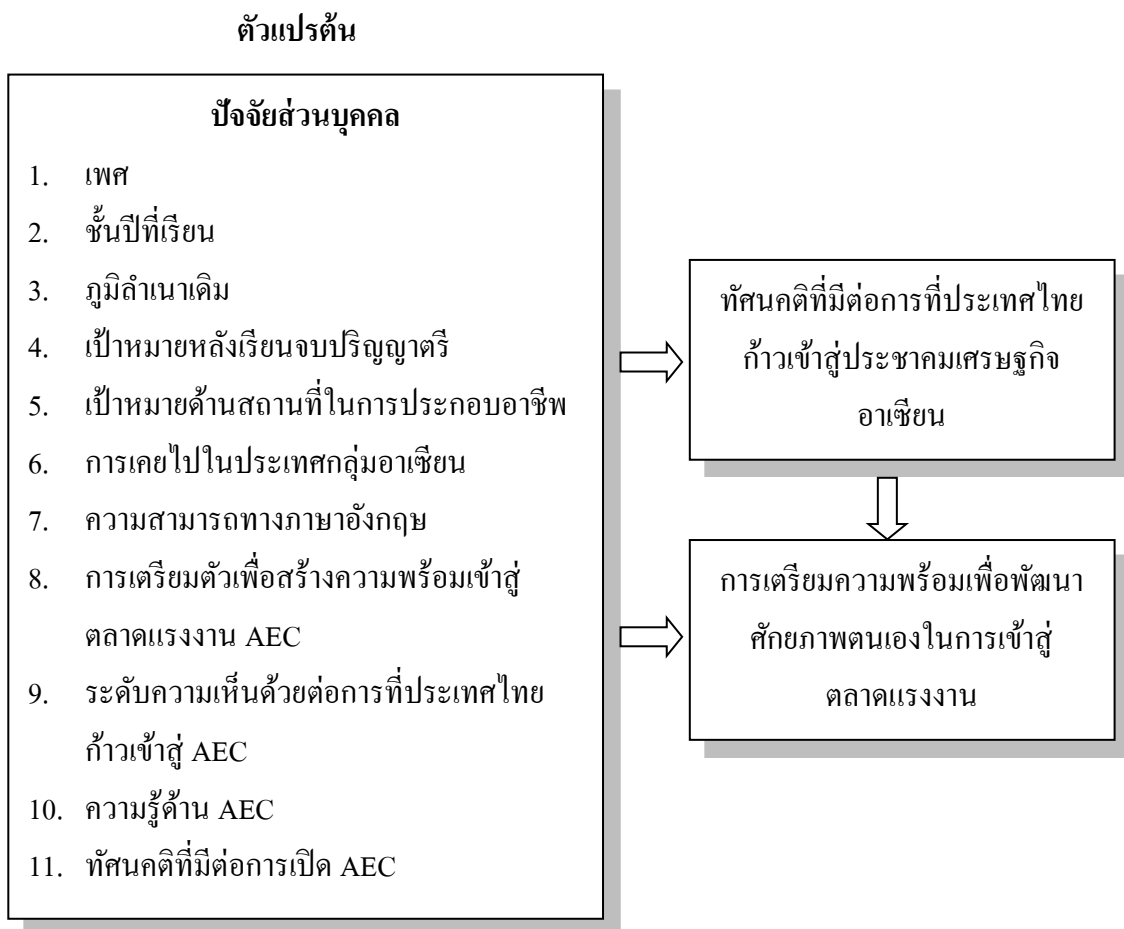
สมมติฐานหลักที่ 5 นักศึกษาที่มีเป้าหมายด้านสถานที่ในการประกอบอาชีพต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 6 นักศึกษาที่มีการเคยไปในประเทศกลุ่มอาเซียนต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 21 นักศึกษาที่มีทัศนคติที่มีต่อการเปิด AEC ต่างกัน มีระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน แตกต่างกัน

1.4. ทฤษฎีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงทัศนคติต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อันได้แก่ เพศ ชั้นปีที่เรียน ภูมิลำเนาเดิม เป้าหมายหลังเรียนจบปริญญาตรี เป้าหมายด้านสถานที่ในการประกอบอาชีพ การเคยไปในประเทศกลุ่มอาเซียน ความสามารถทางภาษาอังกฤษ การเตรียมตัวเพื่อสร้างความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน AEC ระดับความเห็นด้วยต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ AEC ความรู้ด้าน AEC และทัศนคติที่มีต่อการเปิด AEC ซึ่งอาจมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอกรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงถึงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในช่วงเวลาของปีการศึกษา 2557

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถรับทราบทัศนคติที่มีต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งมีประโยชน์ต่ออาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงานและความมั่นคงของมนุษย์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.7.1 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในช่วงเวลาของปีการศึกษา 2557

1.7.2 AEC หมายถึง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มาจากคำเต็มว่า ASEAN Economic Community

1.7.3 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่เรียน ภูมิลำเนาเดิม เป้าหมายหลังเรียนจบปริญญาตรี เป้าหมายด้านสถานที่ในการประกอบอาชีพ การเคยไปในประเทศกลุ่มอาเซียน ความสามารถทางภาษาอังกฤษ การเตรียมตัวเพื่อสร้างความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน AEC ระดับความเห็นด้วยต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ AEC ความรู้ด้าน AEC และทัศนคติที่มีต่อการเปิด AEC